

Bernal, 25 de febrer de 1990

Estimat Joaquim,

vaig rebre la teva ressenya de la rebuda de l'accèssit, de l'u de gener, i la teva del 3 del corrent. Has fet bé d'escriure tu, car és el que corresponia, per no trencar el ritme, com tu dius.

Estic tot cofoi que estrenessis vestit nou per anar a rebre el meu premi —que, per cert, després d'una sèrie de malentesos, de trucades telefòniques (que quan les pagui, em quedaré sense ni un ral del premi), de cartes de poder i qui-sap-lo, sé que, finalment, els calés ja els té la meva cosina—, i que fins i tot estrènyessis la mà d'en Bru de Sala (1). Efectivament, la dotació del susdit accèssit no està gens malament, però mira si arribava a pescar el premi! Un milió de bales, tu! Però, en fi, no em queixo, naturalment.

En Parcerisas va reaccionar de seguida, per bé que ja em tenia en compte; però l'endemà d'haver-vos trobat, em va telefonar per anunciar-me la tramesa de l'original de Una història de dues ciutats d'en Dickens, per tal que, si ja havia acabat la traducció que tenia entre mans, i podia aconseguir un exemplar del llibre en anglès, posés fil a l'agulla. Tot tal com ell et va dir que faria. És un xicot complidor.

T'agraeixo el "toc" que vas fer a la gent de Columna i no m'estranya la resposta que et van donar, car, com em sembla que ja t'havia comentat, també l'Urpinnell els en va parlar —fins i tot els va escriure una carta— i no hi va haver res a fer. En certa manera, comprenc que no es vulguin complicar la vida, tenint a l'abast d'altres traductors.

De moment, ja tinc feina per a uns tres mesos. De més a més, vaig enviar la còpia que tenia de la traducció de Els llibres de la meva vida d'en Miller, als nois d'EUMO, perquè, després d'haver-los-la ofert, em van dir que se la volien mirar, abans de decidir-ne la publicació, no pas per la traducció, sinó pel llibre en si que no coneixien. També m'han promès d'estudiar la possible edició de The Rosy Crucifixion, que jo em vaig comprometre a traduir per a ells. Aquests nois, Miquel Tuneu i Víctor Sunyol, són amics d'en Clapés, bons jans i molt ben disposats envers mi, però són també

una mica despistats i triguen a contestar les cartes. Tanmateix, alguna cosa o altra em donaran per traduir, segons m'han assegurat. Quant al llibre d'en Miller, en Clapés —que em va trucar fa un parell de dies per dir-me que venia a Buenos Aires un amic seu i es posaria en contacte amb mi— em va dir que la setmana entrant els havia de veure i els "pressionaria" tant com pogués per convèncer-los, ja que ell també creu que és una obra que cal tenir en català. D'altra banda, he escrit a en Vallverdú per fer-li memòria, ja que a finals d'any em deia que em tindria en compte quan les coses que tenia embastades ja fossin més sòlides dins el programa d'edicions. Amb tot, suposo que en Parcerisas continuarà encarregant-me coses, però sé que en té moltes al calaix i no el voldria forçar massa. Potser faré un truc a en Folch. El que passa és que sempre tinc por que després es despengin tots alhora amb un encàrrec o altre i llavors n'hagi de rebutjar, amb el consegüent efecte negatiu, com em va passar amb en Guardiola de La Magrana, que, en un moment donat, em va oferir un llibre d'en Kipling, i jo no el vaig poder fer. A desgrat que el vaig anar a veure personalment, en un dels viatges, per excusar-me'n, i ell es va mostrar comprensiu i ben disposat, quan posteriorment li vaig demanar si tenia alguna cosa, em va contestar secament que no tenia res i que em tindria en compte..., però, mai més, tu! En fi, penso que tot anirà fent el seu curs i que no em mancarà feina, però no deixa de ser, aquest, un problema que em preocupa. La situació d'aquest malaurat país és catastròfica, i tinc la sensació de ser un passatger del Titànic que té la sort d'haver-se agafat a un pneumàtic i que per això vaig surant, però, alhora, va veient com el remolí que es forma en enfonsar-se el vaixell ho va engolint tot al seu entorn, i comença de dubtar fins quan podrà continuar mantenint-se a la superfície, aferrat a aquella goma inflada...

L'altre dia, vaig rebre carta d'en Julià Guillaumon, de qui no n'havia sabut res des que va ser aquí ara farà un any, i m'anunciava la tramesa dels quatre últims números de Lletra de Canvi, que ell dirigeix, i em demanava que li enviés alguna col.laboració. Li he enviat, després de retocar-lo una mica, un pròleg que havia fet per al Babbitt de Sinclair Lewis, traduït per

Cèsar August Jordana, l'any 34 o 35, i que en Cendrós pensava de publicar algun dia, per veure si li sembla que pot anar com a article. (Els de l'Enciclopèdia ja em van dir que en podia disposar, del pròleg, perquè si mai publicaven la novel·la, no l'hi posarien, perquè ara els llibres de la Proa no en porten.) També en Clapés m'ha demanat, per carta i per telèfon, que li enviï alguna cosa per fer-ne una "plaquette" per al seu Cafè Central. Penso que l'accèssit, i aquestes demandes de col·laboració vénen a ser com una mena de "copets a l'esquena", com dius tu, i tothom necessita que algú li doni un estímul d'aquests, de manera que comprenc molt bé el que tu m'expliques, però penso que, en realitat, no et pots queixar, malgrat això del premi desert i de l'estafada de Laia, car, a més de les xerrades a les escoles, fas de jurat, et fan entrevistes (en Clapés m'ha enviat fotocòpia de la que et va fer la Montserrat Milian a "Lletra de Caní" i que tu no vas voler enviar-me, podrit!), etc. etc. Penso que aquesta grip t'ha fet baixar les defenses i per això has caigut en un estat depressiu, però ja passarà. Tu tens un prestigi ben consolidat, amb una sòlida obra al darrere, així que ja et poden venir amb un flabiol sonant, que tu, res, amunt i crits! Si sabessis les vegades que m'agafa el desànim, a mi, vivint aquí, tan lluny de la nostra terra, immergit en aquest món absurd... I sempre em dic: no afluxis, mentre puguis beure fred i pixar calent, no et caguis a les calces, i els moros... (de veritat no ho havies sentit a dir mai, això?). Ara: parles "d'altres drames personals"... Què et passa, tu? Que ja no trempes? O què?

Sí, en Coca em va dir que hi havia un gran batibull a l'Institut, que esperava que aquest mes hi hagués alguna solució. Sobretot, m'ho deia perquè m'havien ofert per fer traduccions, però no vaig acceptar perquè pràcticament les paguen quan ja està a punt de sortir el llibre, cosa que jo acceptava amb les obres de teatre, perquè ja les tenia fetes i no em solucionaven res, però això no ho puc pas fer amb la feina que em permet de fer bullir l'olla. Bé, segons com vagin les coses, hi posarà remei, a aquesta qüestió, o bé es buscarà una altra feina.

Passem a un altre tema. He vist que el Congrés Internacional del PEN

se celebrarà a Barcelona, l'any 1992. (Per cert que, atenent la invitació que em van fer en la campanya de subscripció de socis, me'n vaig fer i tinc el número 261.) Si bé la data és llunyana, se m'ha acudit que podria ser una bona avinentesa per fer un nou viatge cap a Catalunya, aquesta vegada amb la Isabel (perquè sol ja no m'hi deixa venir, després de l'afer que vaig tenir amb l'Ofèlia Dracs, te'n recordes?), però penso que hauria de mirar que m'invitessin pagant-me el passatge; només això: el passatge. Parlen d'un pressupost de 50 milions de pessetes. Què són 120.000 o 130.000 pessetes, que deu costar un passatge d'anada i tornada, comparades amb aquesta xifra? La cosa rau a trobar la persona indicada, o sigui, la que femeni les cireres en la qüestió de les invitacions a la gent de fora (parlen de 500 escriptors d'arreu del món), ni que sigui a canvi de presentar-hi alguna ponència o una cosa així. En el cas del Congrés de Teatre, aquesta persona va ser en Coca; en el de la Llengua Catalana, ho va ser en Xavier Tudela. T'ho comento, perquè penso que caldrà estar amatents per veure qui són les persones que integraran les comissions d'organització, etc. La idea ja ha nascut; ara cal posar-se en campanya; cal rumiar-hi, fent control mental; encendre una espelma a Sant Titons, què sé jo... Què me'n dius, de la idea?

Gràcies pel retall sobre el cafè literari d'en Clapés (sou collonuts, vosaltres dos; Què us passa? Tan modestos sou, que l'un m'ha d'enviar el que fa referència a l'altre, i viceversa?), car ell tampoc no me l'ha enviat. Per cert que la nota està molt ben feta, oi?, malgrat ser de El País. En Clapés em va dir per telèfon que m'enviava les plaquettes i coses per conducte d'aquest seu amic que ve.

Parlant de telèfon, com és possible que no te l'hagi donat mai? Bé, aquí va: (07-54-1-) 252 16 00 (entre parèntesis van els pre-fixes per entrar al satèl.lit, al país i a Buenos Aires). Com que ara s'està posant de moda el telefax, et dono el de l'empresa on treballa el meu consogre, perquè arribat el cas m'hi pots enviar alguna cosa urgent, al meu nom, i m'ho faran a mans: l'empresa és Chilicote, S.A., i el telefax: 54-1-331-4278 (suposo que cal marcar el 07 primer, com amb el telèfon). També tenen tèlex: 25547 CHILIC AR. De més a més, el meu consogre és radioaficionat, o sigui que si

si tu en coneguessis algun, podríem fins i tot enraonar per ràdio. Com pots veure, les possibilitats de comunicació són immenses. Tal com van les coses, penso que en un futur no gaire llunyà, això del correu anirà desapareixent, o, en tot cas, quedarà relegat com ara ho està el correu marítim, i tothom farà servir el telefax. No cal dir que em refereixo als països avançats, perquè aquí aviat haurem de prescindir del telèfon, i no tothom podrà enviar cartes per correu aeri, de la mateixa manera que segurament no podrà tenir llum elèctrica ni gas. T'asseguro que no faig conya i que això és tal com t'ho dic.

Ah, una cosa en la qual sempre hi penso i sempre m'oblido de dir-te-la (per alguna cosa deu ser!) Em refereixo a les quotes de l'ABELLC. Ja li havia dit a la Glòria que te les pagués (quants anys et dec?), però em sembla que tu vas fer-te l'orni. Aprofita ara que he cobrat l'accèssit i digues-me quant és, i diré a la meva cosina que t'ho pagui. No siguis burro i cobra-t'ho, eh?

Has llegit un llibre que es diu Fahrenheit 212 d'un tal Joan Orja? Què tal és? Val la pena que el demani? Un altre que tinc apuntat és Viure i veure de l'Avel·li Artís, que deu ser bo, oi? Què tal la trilogia d'en Palol? ^{que} tal és la revista "L'home invisible"?
I a tu quan et toca de ser elegit l'escriptor del mes?

Així que vas veure l'Antoni Serra. El bandararra fa una pila de temps que em deu carta. Us ho devíeu passar de colló de mico, oi? Veig que qui torna a rutllar és la Ma. Antònia Oliver. Ja està refeta d'aquella sotragada que va tenir?

Què fa la Rosa? Mira si poguéssim venir el 92 amb la Isabel, que tantes ganes li van quedar de conèixer's millor amb la teva muller! Què et semblaria?

No et requi d'escriure llargament. Ja saps com m'agrada --ens agrada-- rebre les teves cartes. Per la meva banda, sé que et parlo poc de la situació d'aquí, però és que em fa angúnia de parlar-ne. Ja t'enviaré, quan el trobi, algun article que la resumeixi.

Petons a la Rosa de part de tots i tu rep una abraçada de part meva i petons de les dones de casa, i d'en Damià